

13. STUDIJA

POMIRENJE OSIGURALO NADE ZA VJEČNI ŽIVOT I BESMRTNOST

Gorljiva Iščekivanja ili Nade Uzdišućeg Stvorenja—Nisu Dokazi—Obećanja i Izvršenje Pomirenja, Kao Dokazi—Odlika i Razlika—Je li Ljudska Duša Besmrtna, ili Ima Nadu Da će Postati Besmrtna?—Jesu li Anđeli Besmrtni?—Da li je Sotona Besmrtna?—Život i Besmrtnost Rasvjetljeni Evanđeljem—Grčke Riječi Prevedene Besmrtna i Besmrtnost u Svetom Pismu—U Čemu se Nada Crkve i Nada Spašenog Svijeta Razlikuju.

„Ali čovjek koji umre hoće li oživjeti? sve vrijeme moje tlake, ja bih čekao, sve dok ne dođe za mene obnova.” (Job 14:14)

„Bila je iskazana sada pojavljivanjem našeg Spasitelja. On je taj koji je uništio smrt i zasjao životom i besmrtnošću putem Evanđelja” (2. Tim. 1:10)

UNUTAR čovjeka postoji čeznutljiva nada da smrću ne završava svo postojanje. Postoji nedefinirana nada da će se, nekako i negdje, život koji je sada započeo nastaviti. Kod nekih se ta nada pretvara u strah. Shvaćajući svoju nedostojnost budućeg blaženstva, mnogi se boje budućnosti muke; i što je se više boje za sebe i druge tim više vjeruju u nju. Ta nedefinirana nada u buduću život i njen duplikat, strah, nesumnjivo su imali svoje porijeklo u Gospodinovoj osudi zmije nakon Adamovog pada u grijeh i smrt, da će sjeme žene na koncu zdrobiti glavu zmiji. To se je nedvojbeno razumjelo da znači da će u najmanju

ruku dio Adamove obitelji na koncu pobjediti Sotonu, i grijeh i smrt, u što ih je on zaveo. Nedvojbeno je da je Bog ohrabrivao takvu nadu, premda nejasno, govoreći Noi i preko njega, i preko Henoka koji je prorekao, „Gle, Gospodin dolazi s desecima tisuća svojih svetih.” Ali izgleda da je *evanđelje* (radosne vijesti) o spasenju od smrti, koje će u određeno vrijeme biti ponuđeno čovječanstvu, izgleda da je po prvi puta bilo jasno navedeno Abrahamu. Apostol izjavljuje: „A Pismo, unaprijed navijesti Abrahamu: U tebi će blagoslovljeni biti svi narodi.” To je u najmanju ruku bilo temelj Židovske nade u uskrsnuće; jer budući su svi narodi bili mrtvi i umiru, obećani blagoslov svih *podrazumijevao* je budući život. I kada je, stoljećima kasnije, Izrael bio raspršen među narode u vrijeme Babilonskog zarobljeništva, oni su nedvojbeno nosili sa sobom dijelove Božjih obećanja i njihove nade posvuda gdje su išli.

Sigurno je da, bilo da je to došlo kao mješavina Židovske misli, ili zato što je nada element čovjekove prirode, ili zbog obojega, cijeli svijet vjeruje u budući život, i gotovo svi vjeruju da će biti vječan. Apostol to naziva, „napetim iščekivanjem stvorenja”—stvorenja koje uzdiše. Ali takve *nade* nisu *dokazi* učenja; i Starozavjetna obećanja, dana Židovima, previše su maglovita da sačinjavaju osnovu za jasniju vjeru, mnogo manje za „dogmatičnu teologiju,” o toj temi.

Tek kada u Novom Zavjetu, nađemo, jasne, izričite izjave našeg Gospodina, i kasnije jednako jasne izjave apostola o toj značajnoj temi *Vječnog Života* mi počinjemo mijenjati maglovite nade za jasna uvjerenja. U njihovim riječima mi ne samo da imamo jasne izjave da su u osnovi mogućnosti budućeg života bile omogućene za sve, nego je folozofija činjenice i kako će biti postignuta i održana iznešena tamo kao nigdje drugdje.

Mnogi nisu zapazili te poente, pa su stoga „slabi u vjeri.” Idemo sada vidjeti što je ta filozofija, i biti uvjereniji više no ikada da je budući život, vječni život, kroz pripremu našeg

velikog mudrog Stvoritelja učinjena mogućnošću za svakog člana ljudske obitelji.

Počev od temelja tog Novozavjetnog jamstva Vječnog Života, mi utvrđujemo na naše zaprepaštenje da nas to prije svega opominje da u i od nas samih mi nemamo ništa što bi nam dalo bilo kakvu nadu vječnog života—da je kroz neposlušnost našeg oca Adama naša rasa izgubila život; da iako je on bio stvoren savršenim i bio prilagođen živjeti zauvijek, njegov grijeh nije samo njemu donio plaću za grijeh—smrt—nego da su i njegova djeca bila rođena u umirućem stanju, nasljednici utjecaja umiranja. Božji je zakon, kao i on sam, savršen, i takvo je bilo njegovo stvorenje (Adam) prije nego je sagriješilo; jer o Bogu je zapisano, „djelo mu je savršeno.” I Bog kroz svoj zakon priznaje jedino ono što je savršeno, a osuđuje na uništenje sve nesavršeno. Stoga Adamova rasa, „u nepravdi oblikovana, i u grijehu začeta,” nema nadu u vječni život izuzev pod uslovima iznešenim u Novom Zavjetu i nazvanima *Evandjelje*—dobre vijesti, da je bio otvoren put natrag iz pada, u savršenost, u božansku naklonost i vječni život, kroz Krista i za sve od Adamove obitelji koji će se time okoristiti.

Osnovnu crtu te nade u pomirenje s Bogom, i tako svježę nade u vječni život, nalazimo u izjavama (1) da je „Krist umro za naše grijehę” i (2) da je on bio „uskrsnut radi našęga opravdanja”; jer „čovjek Krist Isus dao je sebe samoga kao *otkupninu* [odgovarajuću cijenu] za sve.” Adam i njegova rasa, koja je kad je on sagriješio još uvijek bila u njemu i dijelila s njim prirodno njegovu osudu, bila je „*kupljena* dragocjenom krvlju [smrt] Krista.” (1. Pet. 1:19)

Međutim iako je Gospodinova priprema izobilna *za sve*, ona nije primjenjiva na bilo koga izuzev pod izvjesnim uvjetima; naime, (1) da oni prihvate Krista kao svog Otkupitelja; i (2) da teže izbjegavati grijeh i od tada pa nadalje živjeti u skladu s Bogom i pravednosti. Nama je stoga rečeno da je „Vječni Život

dar Božji po Isusu Kristu, Gospodinu našem.” (Rim. 6:23)
Sljedeće Biblijske izjave veoma su jasne po tom pitanju:

„Tko ima Sina, ima taj život [pravo ili prednost ili odobrenje života kao Božji dar], a tko nema Sina Božjeg, nema taj [savršeni] život.” (Ivan 3:36; 1. Ivan. 5:12)

Nitko ne može zadobiti vječni život izuzev kroz Krista Otkupitelja i imenovanog *Životodavca*; i istina koja nam donosi prednost pokazivanja vjere i poslušnosti, i da se tako „*držimo* vječnog života,” nazvana je „vodom života” i „kruhom života.” (Ivan 4:14; 6:40,54)

Taj će vječni život biti dodijeljen jedino onima koji, kada su saznali za njega i za uvjete po kojima im može biti dodijeljen kao dar, teže za njime, živeći u skladu sa duhom svetosti. Oni će ga *žeti* kao dar—nagradu. (Rim. 6:23; Gal. 6:8)

Za dobiti taj vječni život mi moramo postati Gospodinove „ovce” i slijediti glas, upute, Pastira. (Ivan 10:26-28; 17:2,3)

Nitko neće biti prisiljen dobiti dar vječnog života. Baš naprotiv, njega se treba željeti i težiti za njime i držati ga se od svih koji ga žele dobiti. (1. Tim. 6:12,19)

Ono što nam Bog sada daje je *nada*, a ne pravi život: nada da ćemo ga u konačnici postići, zato što se je Bog pobrinuo za način na koji on može biti pravedan a opet opravdavati sve koji istinski vjeruju u Krista i prihvaćaju ga.

Božjom milošću naš nas je Gospodin Isus ne samo kupio žrtvom svog života za naš, nego je postao našim velikim Prvosvećenikom, i kao takav on je sada „svima koji ga *slušaju* postao autor [izvor] vječnoga spasenja.” (Hebr. 5:9) „A ovo je obećanje koje nam on obeća: život vječni.” (1. Ivan. 2:25)

„I ovo je svjedočanstvo: Bog nam je dao život vječni [sada po vjeri i nadi, i naskoro u stvarnosti. „kad se pojavi Krist, naš život”]; i taj je život u Sinu njegovu. Tko ima Sina, ima život; tko nema Sina Božjega, nema života.” (1. Ivan. 5:11,12)

Taj vječni život, učinjen mogućim za Adama i svu njegovu rasu od našeg Stvoritelja kroz našeg Otkupitelja, ali namijenjen

za, i obećan, jedino vjernima i poslušnima, i koji je u sadašnje vrijeme dan tima kao *nada*, biti će u *stvarnosti* dan vjernima u „uskrsnuću.”

Zapazite ćete da se izričita obećanja Riječi Božje uvelike razlikuju od svjetovnih filozofija na tu temu. Oni tvrde da čovjek mora imati budući vječni život *zato što mu se nada*, ili ga se u većini slučajeva boji. Međutim nade i strahovi nisu razumni temelji za vjerovanje u bilo što. Niti postoji temelj za tvrdnju da postoji nešto u čovjeku što mora nastaviti živjeti vječno—niti jedan takav dio ljudskog organizma nije poznat, ili ga se može dokazati ili locirati.

Međutim Biblijsko gledište o toj temi nije otvoreno za takve prigovore: ono je skroz razumno uzeti u obzir naše postojanje, dušu, biće, kako je tamo predstavljeno—kao „dar Božji,” a ne nešto na što mi imamo neotuđivo pravo. Osim toga, ono izbjegava veliku i ozbiljnu poteškoću za koju je ideja poganskih filozofija otvorena; jer kada poganski filozof navodi da čovjek ne može propasti, da on *mora* živjeti zauvijek, da vječni život nije *dar* Božji, kao što Biblija izjavljuje, nego prirodno svojstvo koje posjeduje svaki čovjek, on tvrdi previše. Takva filozofija ne samo da daje vječno postojanje onima koji bi ga koristili dobro i kojima bi ono bilo blagoslov, nego također i drugima koji ga ne bi koristili dobro i za koje bi ono bilo prokletstvom. Učenje Svetog Pisma, naprotiv, kao što smo već pokazali, izjavljuje da će taj veliki i neprocjenjivi dragocjeni *dar* (Život—Vječni) biti darovan jedino onima koji vjeruju u Otkupitelja i Životodavca i slušaju ga. Ostali, kojima bi bio na štetu, ne samo da ga ne posjeduju sada, nego ga nikada neće dobiti. „Jer plaća je grijeha smrt, a dar Božji jest život vječni u Kristu Isusu, Gospodinu našem.” (Rim. 6:23) Zli (svi koji, nakon što dođu do jasne spoznaje istine, i dalje budu bili namjerno neposlušni) biti će odsječeni između Božjeg naroda u Drugoj Smrti. Oni „će biti kao da ih nikada nije ni bilo.” „Oni će biti zatrti.” „Vječno uništenje” će biti njihov

udes—uništenje koje će trajati zauvijek, iz kojega više neće biti nikakvog oporavka, niti uskrsnuća. Oni će pretrpjeti gubitak vječnog života, i sve od njegovih prednosti, radosti i blagoslova—*gubitak* svega što će vjerni *primiti*. (Djela 3:23; Ps. 37:9,20; Job 10:19; 2. Sol. 1:9)

Božji dar vječnog života je dragocjen svemu njegovom narodu, i čvrsti stisak istoga s rukom vjere prilično je neophodan za dobro uravnotežen i dosljedan život. Jedino se oni koji su se tako „uhvatili vječnog života,” prihvaćanjem Krista i posvećenjem u njegovu službu, mogu ispravno i korisno boriti sa olujama života koje sada bijesne.

Odlika i Razlika

Međutim sada, kada smo razmotrili nadu besmrtnosti kroz uobičajeno razumijevanje te riječi (vječni život), i kada smo utvrdili da je vječni život Božja priprema za sve one od Adamove rase koji će ga prihvatiti u „određeno vrijeme” pod uvjetima Novog Saveza, mi smo pripremljeni ići korak naprijed i zapaziti da vječni život i besmrtnost *nisu* sinonimni izrazi, kao što ljudi općenito pretpostavljaju. Riječ „besmrtnan” znači mnogo više od moći da se živi vječno; i, prema Svetom Pismu, milijuni će u konačnici moći uživati *vječni život*, ali samo će veoma ograničeno „malo stado” postati *besmrtno*.

Besmrtnost je element ili svojstvo božanske prirode, ali ne i ljudske ili anđeoske ili bilo koje druge prirode osim božanske. I zbog toga što Krist i njegovo „malo stado,” njegova „nevjesta,” imaju biti „*sudionicima božanske prirode*” oni će biti iznimka od svih ostalih stvorenja bilo na nebu ili na zemlji. (2. Pet. 1:4)

Da Li Je Ljudska Duša Besmrtna Ili Ima Nadu Da će Postati Besmrtnom?

Mi smo vidjeli da je ljudska duša (svjesno biće) rezultat sjedinjenja daha života (*ruah—pneuma*) sa ljudskim

organizmom ili tijelom; potpuno isto kao i u slučaju nižih životinjskih duša (živih bića) izuzev što je čovjek bio obdaren sa uzvišenijim organizmom, nadmoćnijim tijelom koje ima nadmoćnije sposobnosti i svojstva. Mi stoga sada pitamo, Jesu li sve životinje besmrtno? I ako je odgovor negativan, mi moramo pitati, što čovjek posjeduje iznad nižih životnih oblika što mu daje nadu za njegovu besmrtnost?

Salamunova izjava kao i ono što mi primjećujemo je da je čovjek poput nižih oblika života podložan smrti—„kako jedni ginu, tako ginu i drugi; da, svi oni imaju isti [vrstu] *dah* [duh života—*ruah*].” (Prop. 3:19) Posvuda krepaline, lijesovi, mrtvačka kola, groblja, svi svjedoče da čovjek umire i da stoga nije *besmrtan*, jer riječ „besmrtan” označava *otporan na smrt*, ono što ne može umrijeti. Kakva god bila čovjekova *nada* besmrtnosti, on to sada ne posjeduje i to može u najboljem slučaju biti *nada* u neku božansku pripremu, budućnost.

Prije daljnjeg ispitivanja tog pitanja biti će nam korisno razmotriti značenje riječi „smrtan” i „besmrtan,” jer prevladava užasno krivo shvaćanje značenja tih riječi i to često vodi do zbrke u mislima.

Riječ *besmrtan* označava da netko *nije smrtan*—otporan na smrt, neraspadljiv, neuništiv, nepropadljiv. Bilo koje biće čije je postojanje ovisno na bilo koji način o drugome, ili od uvjeta kao što su hrana, svjetlo, zrak, itd., nije besmrtno. To je svojstvo prvobitno bilo urođeno samo u Jehovi Bogu, kao što je napisano—„Otac ima *život u sebi*” (Ivan 5:26); naime, njegovo postojanje nije izvedeno iz nečega, niti ga se treba podržavati. On je Kralj vječni, besmrtan, nevidljivi. (1. Tim. 1:17) Budući su ovi tekstovi odlučujući autoritet na tu temu, mi možemo van svake sumnje znati da ljudi, anđeli, arhanđeli, ili čak Sin Božji, prije i tijekom vremena kada je „postao tijelom i prebivao među nama”—nisu bili besmrtan—svi su bili smrtni.

Međutim riječ „smrtan” ne označava *umiranje*, nego samo mogućnost smrti—posjedovanje života koji je ovisan o Bogu da bi se nastavio. Na primjer, kako anđeli nisu besmrtni nego smrtni i mogu umrijeti, Bog ih može uništiti ako se pobune protiv njegove mudre, pravedne i pune ljubavi vladavine. U njemu (u njegovoj providnosti) oni žive i kreću se i postoje. Zaista, o Sotoni, koji je bio takav anđeo svjetla, i koji se je pobunio, je jasno izjavljeno da će on u određeno vrijeme biti uništen. (Hebr. 2:14) To ne samo da dokazuje da je Sotona *smrtan*, nego dokazuje da je anđeoska priroda *smrtna* priroda—ona koju Stvoritelj može uništiti. Što se tiče čovjeka, on je „malo manji od anđela” (Ps. 8:5), i prema tome i on je smrtan, kao što je izobilno potvrđeno činjenicom da naša rasa umire već šest tisuća godina i da su čak i sveci u Kristu potaknuti da traže besmrtnost. (Rim. 2:7)

Općenita definicija smrtnoga je *umiranje*, a besmrtnoga *vječno*—oboje je pogrešno. Da pokažemo lažnost tih uobičajenih definicija predložimo jedno jednostavno pitanje—

Da Li Je Adam Bio Stvoren Smrtan ili Besmrtni?

Ako je odgovor—„Adam je bio stvoren *besmrtnim*,” mi odgovaramo, kako mu se je onda moglo zaprijetiti sa, i kasnije ga osuditi na smrt: i kako je on mogao umrijeti ako je bio otporan na smrt? I zašto ga je Bog kaznio istjeravši ga iz Edenskog Vrta da ga udalji od životno podržavajućeg drveća ili drveća života, kako ne *bi jeo* s njega i živio zauvijek? (1. Moj. 3:22)

Ako je odgovor da je čovjek bio stvoren *smrtan* (prema pogrešnoj uobičajenoj definiciji, *umire*) mi pitamo, kako Bog može osuditi čovjeka na smrt nakon njegove neposlušnosti ako je on već bio *umiruće* stvorenje i nikada nije bio ništa drugo? I ako je Adam bio stvoren *umirućim* kako Bog može izjaviti da je njegova smrt došla po njegovom grijehu?

Zbunjenost je neizbježna osim ako se ne prepozna ispravne definicije smrtnog i besmrtnog kako slijede:

Besmrtnost—stanje ili okolnost kada je smrt nemoguće—stanje otpornosti na smrt.

Smrtnost—stanje ili okolnost u kojemu je smrt moguća—stanje podložnosti smrti, ali ne nužno stanje umiranja osim ako nije nastupila smrtna kazna.

Sa tog stanovišta mi možemo vidjeti na prvi pogled da je Adam bio stvoren *smrtan*—stanje u kojemu je smrt bila mogućnost ili vječni život mogućnost; već ovisno o tome da li ugađa ili ne ugađa svom mudrom, pravednom, i punom ljubavi Stvoritelju. Da je ostao poslušan on bi nastavio živjeti sve do sada—i zauvijek—no ipak bi svo to vrijeme on bio *smrtan*, podložan smrti bude li neposlušan. Niti bi to stanje bilo neizvjesno; jer Bog kojem služimo je nepromjenjiv: stoga bi Adam mogao imati *potpunu sigurnost* u vječni život sve dotle dok bi nastavio biti lojalnim i poslušnim svom Stvoritelju. I više se od toga niti nije moglo razumski očekivati.

Adamovo životno stanje prije njegove neposlušnosti bilo je slično onome kojeg sada uživaju sveti anđeli: on je imao život u izobilju—trajan život—kojeg je on mogao zadržati zauvijek ostajući poslušan Bogu. Međutim zato što on nije bio *otporan na smrt*, zato što nije imao „život u sebi” nego je bio ovisan ostati na životu na osnovu uvjeta koji su bili po volji njegovom Stvoritelju, Božja prijetnja da će umrijeti bude li neposlušan, to je značilo nešto. To je značilo gubitak iskre života, „daha života,” bez kojeg bi se njegovo tijelo raspalo u prah i živa *duša* ili svjesno *biće* prestalo bi postojati. Da je Adam bio *besmrtan*, nepodložan smrti, otporan na smrt, Božja bi presuda bila praznom prijetnjom. Međutim zato što je Adam bio *smrtan*, *podložan* smrti izuzev ako nije podržan pripremama svog Stvoritelja, prema tome, kao što je objavljeno, on je umro „u dan” svoje neposlušnosti. (Vidi 2. Pet. 3:18)

Onima koji misle da Biblija izobiluje sa takvim izrazima poput *besmrtna duša, neumiruća duša, nikada umiruća duša*, itd., mi ne možemo ponuditi bolji savjet nego da uzmu Biblijsku konkordanciju i potraže te riječi i druge sličnog smisla. Oni neće pronaći ništa; i tako će iskreni tražitelji istine brzo uvjeriti sami sebe da je Kršćanski puk općenito stoljećima, barem u mislima, *dodavao* Riječi Božjoj, na svoju vlastitu zburjenost.

Prema Svetom Pismu anđeli imaju vječni život ali su *smrtni*: to jest, vječnost njihovog anđeoskog postojanja nije zbog toga što su oni besmrtni ili otporni na smrt pa ih tako Stvoritelj ne može uništiti; već zbog toga što on želi da oni žive toliko dugo dok će koristiti svoje živote u skladu sa njegovim pravednim i punim ljubavi uređenjem. To je lako za pokazati; jer nije li Sotona bio jedan od svetih anđela prije nego je kroz ponos i ambiciju sagriješio? I nije li on tako postao jedan od zlih (svjesno, namjerno se suprotstavljajući Bogu) o kojima je napisano, „Sve opake Bog će *uništiti*”—„biti će kažnjeni vječnom propašću.” (Ps. 145:20; 2. Sol. 1:9) Zapazite izričitu objavu što se tiče Sotoninog uništenja, koja je u načelu primjenjiva na sve koji slijede njegov zli put i odbacuju svjesno, namjerno božanske pripreme. (Hebr. 2:14)

Iako Sveto Pismo govori o smrtnosti čovjeka, i doista se u gotovo svim pojedinostima ograničava na čovjekov odnos sa Bogom, ipak ono ništa manje jasnije ne naučava na drugi način smrtnost anđela, izjavljujući da Krist „jedini ima besmrtnost” (1. Tim. 6:16)—Otac je uvijek bio izuzetak. (1. Kor. 15:27) I kao što smo već bili vidjeli, naš je Gospodin primio *besmrtnost* (koja je element ili svojstvo „božanske prirode,” jedino) kod svog uskrsnuća, i kao nagradu za svoju vjernu poslušnost Očevoj volji do mjere samožrtvovanja—„do smrti, i to smrti na križu—zato ga je Bog i *preuzvisio*.” Premda uvijek uzvišeniji

od svih drugih kao „jedinorođeni,” ovoga je *uzvišenje* podiglo, kao što Apostol izjavljuje, *daleko iznad* anđela i poglavarstava i moći i gospodstva, i svakoga imena koje je imenovano na nebu i na zemlji. (Efež. 1:21)

Tako se čini jasnim, iz Božjeg vlastitog otkrivenja o tom predmetu, da su jedino on sam i njegov Jedinorođeni Sin imali to svojstvo besmrtnosti u vrijeme kada su apostoli napisali svoje poslanice. Uistinu, da je Jedinorođeni bio *besmrtan* prije vremena svog uzvišenja on ne bi mogao biti Spasiteljem svijeta—zato što *ne bi mogao umrijeti*; ali pod božanskom pripremom da bude našim Otkupiteljem on je morao umrijeti: izvještaj glasi, „Krist je umro za naše grijeha” i nakon toga je bio uzvišen u besmrtnost.

U Starom Zavjetu se dosta nejasno govori o nadi u budući vječni život; ali besmrtnost nije toliko mnogo spomenuta. Uistinu, nadahnuti Apostol izjavljuje o našem Gospodinu Isusu, da je on „obesnažio smrt [razbio njen stisak čovjeka] i učinio da kroz evanđelje zasja *život* i *besmrtnost*.” (2. Tim. 1:10) To pokazuje dvije stvari: (1) Da je *život* u savršenosti, trajan život, odvojen i različit od *besmrtnosti*, neuništivosti. (2) Pokazuje da niti jedan od tih blagoslova nije bio otkriven niti učinjen pristupačnim prije evanđelja—„tolikog spasenja koje *je najprije počeo* govoriti Gospodin.” (Hebr. 2:3)

I što je evanđelje našeg Gospodina „učinilo da zasjaji” što se tiče ta dva velika blagoslova—*život* i *besmrtnost*?

(a) Ono pokazuje da je božanskom milošću naš Gospodin kupio cijeli svijet Adamovog potomstva i tako osigurao za svakoga člana rase priliku da se *vrat*i iz *smrti* u *život*—drugim riječima ono objavljuje „vremena *obnove* svega što je Bog navijestio od postanka svijeta na usta svih svojih svetih proroka.” Obnova u svom najuzvišenijem i konačnom smislu biti će vraćanje obnovljenih ne samo iz groba, nego iz različitih

stupnjeva smrti (predstavljenih u bolesti i nesavršenosti) u *život*—trajni život kojeg je Adam uživao prije svoje neposlušnosti. Kristovo nas evanđelje uvjerava da će potpuna prilika za postići taj blagoslov *života* biti dana svima pod razumnim uvjetima Novog Saveza—„u stanovito vrijeme.” (1. Tim. 2:6)

(b) ”Svjetlo” Kristovog evanđelja ukazuje na posebnu pripremu u božanskom planu za specijalni poziv, ispitivanje i pripremu malog broja njegovih stvorenja da postanu više nego samo moralno i racionalno slični njemu—poziv da se tako suobliče Očevoj volji i da tako dokažu njihovu lojalnu poslušnost njemu, kako bi on mogao načiniti od njih, „*nova* stvorenja,” „otisak njegove osobe,” i „sudionike božanske naravi”—istaknuti sastavni element koje je *besmrtnost*. To je naš Gospodin Isus iznio na svjetlo dana, u svom evanđelju Božje milosti.

Mi sa zaprepaštenjem pitamo—kome je od Božjih svetih—anđeli, kerubi, serafi—bio upućen tako uzvišeni poziv? Odgovor Kristovog evanđelja je da taj poziv uopće nije bio upućen anđelima, nego Sinu Čovjeka i njegovoj „nevjesti” koji su imali biti izabrani između onih koje je on otkupio sa svojom dragocjenom krvlju.

Promotrite njega, koji je, zbog radosti stavljene pred njega, pretrpio križ, prezrevši sramotu, i sada je kao posljedica toga postavljen s desna (povlašteni položaj) prijestolja Božjega. On je bio bogat, ali je zbog nas on postao siromašan. S obzirom da su čovjek i rasa koje je trebalo otkupiti bili ljudi, bilo je potrebno da on postane ljudskim bićem kako bi dao otkupninu ili odgovarajuću cijenu. On se je stoga ponizio i uzeo obličje roba; i nakon što se je našao oblikom kao čovjek, on se je ponizio sve do smrti—čak do sramotnog načina pogubljenja—smrti na križu. „A zato i Bog njega povisi [u obećanu božansku prirodu, kod njegovog uskrsnuća] i darova mu ime, koje je nad svako ime [Izuzev Jehovinog imena—1. Kor. 15:27].” (Heb. 12:3,2; 2 Kor. 8:9; Filip. 2:8,9)

„Dostojno je Janje, koje je zaklano, *da primi* silu i bogatstvo i mudrost i jakost i čast i slavu i blagoslov.” (Otkr. 5:9-12)

Izobilje božanske naklonosti itekako se je moglo zaustaviti sa uzvišenjem tog velikog i Dostojnoga: ali nije; Bog, Otac, tako je uredio stvari da će Krist Isus, kao Predvodnik, predvoditi grupu Sinova Božjih u „slavu, čast i besmrtnost” (Hebr. 2:10; Rim. 2:7), od kojih svaki, međutim, mora biti duhovna „kopija” ili sličan „Prvorodenome.” Kao veličanstvena lekcija božanske suverenosti, i kao uzvišena suprotnost svim evolucijskim teorijama, Bog je odabrao pozvati na to mjesto časti (kao „nevjestu, janjetovu ženu i sunasljednika”—Otkr. 21:2,9; Rim. 8:17), ne anđele ni kerube, nego neke između grešnika otkupljenih sa dragocjenom krvlju Janjeta. *Bog je odredio broj* koji tako ima biti uzvišen (Otkr. 7:4), i *predodredio* je koje moraju biti *njihove karakteristike* žele li učiniti svoj poziv i izbor sigurnima za mjesto u grupi koja ima biti tako visoko počašćena; i sve je ostalo prepušteno Kristu, koji sada radi kao što je Njegov Otac radio do tada. (Ivan 5:17)

Evandeosko doba, od Pedesetnice pa do uspostave Kraljevstva kod drugog dolaska, vrijeme je za odabir te izabrane klase Kristove Nevjeste, različito nazvane „Crkva,” „tijelo Kristovo,” „kraljevsko svećenstvo,” „sjeme Abrahamovo” (Gal. 3:29) itd.; i Bog je nastavio dopuštati zlo u svrhu razvijanja tih „udova Kristovog tijela” i da im se pruži prilika žrtvovanja njihovog malog i otkupljenog *svoga*, u službi onoga koji ih je kupio sa svojom dragocjenom krvlju; i tako razvijajući u njihovim srcima svoj duhovni lik, da kada, na kraju doba, oni budu od njihovog Gospodina i Otkupitelja bili predstavljeni Ocu, Bog može vidjeti u njima „lik svoga Sina.” (Kol. 1:22; Rim. 8:29)

Kao što nagrada „slave, časti i besmrtnosti,” i svih obilježja božanskog plana, nisu bili prenešeni na „Prvorodenog” sve dok on nije završio svoj zemaljski put sa dovršenjem svoje žrtve i

poslušnošću sve do smrti, tako je i sa Crkvom, njegovom „nevjestom”—koje se smatra da su jedno i s njima se ophodi kolektivno. Naš Gospodin, Prvorođeni i Predvodnik, „ušao je u svoju slavu” kod svog uskrsnuća : on je tada postao u potpunosti sudionikom božanske prirode, budući je bio „rođen od mrtvih,” „rođen od Duha”: on je tada bio visoko uzvišen na prijestolje i najveću čast („s desna” Bogu); i on je tako obećao da će njegova Crkva, njegova „nevjesta,” u uskrsnuću biti promijenjena, božanskom moći, iz ljudske prirode u slavu, čast i besmrtnost božanske prirode. (Hebr. 13:20; 2. Pet. 1:4)

I tako je zapisano u vezi „uskrsnuća” Crkve: „Sije se u raspadljivosti, ustaje u neraspadljivosti [besmrtnosti]: Sije se u sramoti, ustaje u slavi; sije se u slabosti, ustaje u sili; Sije se tijelo tjelesno [životinjsko], ustaje tijelo duhovno.” (1. Kor. 15:42-44,49)

Uvjeti nametnuti svima onima koji bi htjeli potvrditi njihov poziv i izabranje za taj povlašteni položaj *zahijevni* su, premda „razumna služba”; i vjernima su kao nadoknada obećani „slava, čast i *besmrtnost*” „božanske prirode”—tako da će oni sudjelovati u Otkupiteljevom velikom uzvišenju „daleko iznad anđela,” budu li dijelili s njim njegovu sramotu slijedeći ga, slijedeći njegov primjer u ovo sadašnje vrijeme dok je zlu dopušteno da trijumfira.

Zapazite dobro činjenicu da je svako obećanje ili sugestija nade u besmrtnost u Gospodinovoj Riječi upućena toj posebnoj izabranoj Crkvi. To je urođeni život na kojeg je ukazao naš Gospodin, rekavši—„Jer kao što Otac ima *život u sebi* [život kojeg ne treba podržavati—*besmrtnost*], tako daje i Sinu, da ima *život u sebi* [*besmrtnost*]” i da ga on može dati kome god želi—njegovoj nevjesti, njegovoj Crkvi—„udovima njegovog tijela.” (Ivan 5:26; Efež. 3:6)

Dvije Grčke riječi su prevedene *besmrtnost*:

(1) *Athanasia*, koju Strong definira kao „*besmrtnost*.” Tu se riječ može naći jedino u sljedećim recima:

„I ovo smrtno treba da se obuče u besmrtnost [Athanasia—besmrtnost]”—ukazujući na prvo uskrsnuće u kojemu ima udjela samo Crkva. (1. Kor. 15:53)

„A kad se ovo smrtno obuče u *besmrtnost* [Athanasia—besmrtnost]”—ukazuje na isto prvo uskrsnuće Crkve. (1. Kor. 15:54)

„Koji jedini ima *besmrtnost* [Athanasia—besmrtnost]”—ukazuje na našeg Gospodina Isusa i izuzevši Oca iz usporedbe, kao i uvijek. (1. Tim. 6:16)

(2) *Aphtharsia* i *aphthartos* (iz istog korijena) prevedene su *besmrtnost* dva puta i *besmrtan* jednom, ali bi bile ispravnije prevedene sa *neraspadljivost* i *neraspadljiv*, i leksikografi ih tako općenito prevode. Slijede sva pojavljivanja tih riječi u Bibliji:

„Koji traže slavu i čast i *besmrtnost* [*aphtharsia*—*neraspadljivost*].” (Rim. 2:7)

„Sije se u raspadljivosti, a uskrsava u *neraspadljivosti* [*aphtharsia*].” (1. Kor. 15:42)

„Tijelo i krv ne mogu baštiniti kraljevstvo Božje; niti raspadljivost baštiniti *neraspadljivost* [*aphtharsia*].” (1. Kor. 15:50)

„Kad se ovo raspadljivo zaodjene *neraspadljivošću* [*aphtharsia*].” (1. Kor. 15:54)

„Milost neka bude sa svima koji ljube Gospodina našega Isusa Krista, u *iskrenosti* [*aphtharsia*—*neraspadljivost*].” (Efež. 6:24)

„Isus Krist, obasja život i *neraspadljivost* [*aphtharsia*—*neraspadljivost*] evanđeljem.” (2. Tim. 1:10)

„U nauku pokaži nepokvarljivost, ozbiljnost, *iskrenost* [*aphtharsia*—*neraspadljivost*].” (Titu 2:7)

„Slavu *neraspadljivog* [*aphthartos*—*neraspadljivo*] Boga.” (Rim. 1:23)

„Oni zato da bi dobili raspadljiv vijenac, a mi *neraspadljiv* [*aphthartos*].” (1. Kor. 9:25)

„Mrtvi [Crkva] će uskrsnuti *neraspadljivi* [*aphthartos*].” (1. Kor. 15:52)

„Kralju vječnom, *bemrtnom* [*aphthartos*—*neraspadljivom*], jedinom mudrom Bogu.” (1. Tim. 1:17)

„Za baštinu *neraspadljivu* [*aphthartos*] i neokaljanu i neuvelu, sačuvanu za vas u nebu.” (1. Pet. 1:4)

„Pošto ste ponovno rođeni, ne iz sjemena raspadljivog, nego *neraspadljivog* [*aphthartos*].” (1. Pet. 1:23)

„S *nepropadljivim* [*aphthartos*] nakitom krotka i smirena duha.” (1. Pet. 3:4)

Misao u toj riječi je—ono što se ne može pokvariti, ne može propasti, ne može izgubiti vrijednost: *aphtharsia* je stoga u mnogim pogledima jednaka *athanasii* ili *bemrtnost* kada je primijenjena na svjesna bića; jer to što ima život je otporno na smrt, može uistinu biti nazvano *neraspadljivim*.

Nada Čovječanstva u Vječni Život

Najodvažniji i najsposobniji znanstvenici i evolucionisti pokušali su pokazati kako čovjekov život nije bio dar od Stvoritelja. Prema njihovoj teoriji čovjek i svi niži životni oblici nastali su, kroz proces evolucije, iz mikroskopskih mikroba; da, iz protoplazme, koju je Prof. Huxley nazvao „fizičkom osnovom života”; i oni bi rado na neki način ignorirali u potpunosti Stvoritelja i Životodavca: ali, u stvari, oni nisu bili u stanju sugerisati nikoji način na koji je čak i protoplazma mogla dobiti život od inertne materije. U toj su mjeri, prema tome, dužni priznati prvi veliki uzrok života. Međutim pobožni istraživač Biblije ne bi trebao imati niti najmanje poteškoća u prihvaćanju izjave Svetog Pisma da je sam Bog jedini Prvi Veliki Uzrok, izvor života, iz kojega proizlazi sav život na svakom nivou postojanja; kao što Apostol kaže, Sve je od Oca, i sve je po Sinu, i mi po njemu. (1. Kor. 8:6) Kršćanin ne nalazi dokaze o Stvoritelju samo u knjizi Prirode, nego on nalazi u Bibliji izričito i posebno otkrivenje tog Stvoritelja, i o tom stvaranju.

On prihvaća kao činjenicu izjavu da je Bog stvorio naše praroditelje, i darovao im život, i pobrinuo se za razmnožavanje njihove rase svjesnih bića, duša, njihove vrste, baš kao što se je pobrinuo za ono divljih životinja.

Gledajući unatrag na Eden mi vidimo Adama i Evu u njihovom savršenstvu, oni su imali moralne i intelektualne sposobnosti, bili su slični njihovom Stvoritelju, i prema tome daleko nadmoćniji od svojih podanika, divljih životinja—duše uzvišenijeg reda, rezultat višeg i finijeg organizma; i mi postavljamo pitanje, Koja je bila Božja namjera što se tiče čovjeka kod njegovog stvaranja? Mi vidimo da barem kad se radi o divljim životinjama, Gospodinova je očigledna zamisao bila da one žive nekoliko godina i onda umru, dajući mjesto drugima; i da one tako služe kao sluge na užitek i zadovoljstvo čovjeka, njihovog gospodara, koji je u svojoj savršenosti bio milostiv gospodar. Ali kako je s čovjekom? Dali je čovjek bio rođen da umre poput divljih životinja? Upravo smo bili vidjeli da njemu nije bilo darovano svojstvo neumiranja, nego nalazimo obilno svjedočanstvo o Božjoj pripremi za *vječni život* svima koji postignu priznate uvjete: ta se je priprema sastojala ne u darovanju besmrtnih moći i svojstava, nego u dobroj volji i namjeri svog Svoritelja pod kojim jedinim on „živi, miče se i postoji.”

Ponekada će plitki mislioc tvrditi da je čovjek besmrtn, neuništiv, zato što je znanost utvrdila da je „*materija* neuništiva.” Međutim, kao što je već istaknuto, *čovjek* nije *materija*, niti je duša, ili biće, materija. Tijelo je materija, ali da bi bilo tijelo čovjeka materija mora imati posebnu naročitu strukturu, i zatim duh života mora biti dodan prije nego ono može postati čovjekom ili dušom. Nitko neće tvrditi da je *organizam* neuništiv, i stoga svatko razuman može vidjeti da *biće* ili *duša* koje je ovisno o organizmu može biti uništeno. Osim toga, to apsurdno obrazloženje ili bolje rečeno promašaj da se razmišlja bilo bi tom istom analogijom tvrditi da svi insekti i gmazovi

imaju besmrtnost, da su neuništivi. Postoji ogromna razlika između uništenja inertne materije i uništenja bića.

Bog je objavio našem praocu Adamu, prema izvještaju, da je njegov život bio siguran, i da će takvim ostati sve dotle dok on ostane poslušnim sinom Božjim; da će ga (biće, dušu) jedino neposlušnost izložiti smrti. Isti Biblijski tekst nam govori o neposlušnosti naših praroditelja, i o božanskom izricanju osude na smrt, kao kazne za grijeh. I mi bi smo trebali pažljivo zapaziti rječnik našeg Gospodina, s obzirom na tu presudu. Bog se nije obratio besvjesnom tijelu, prije nego je bilo oživljeno; niti se Bog obraća dahu ili duhu života, koji je samo neinteligentna oživljujuća sila. On se je obratio Adamu, *duši*, inteligentnom ili svjesnom *biću*, nakon što je on u potpunosti bio stvoren. I mi se svi slažemo da je to bio razuman i jedini ispravan pravac postupanja—da se može obratiti jedino duši ili biću. Sada zapazite Gospodinove riječi: „u onaj dan u koji pojedješ s njega, zasigurno ćeš umrijeti.”

Kada je Adam bio prekršio božanski zakon i tada došao pod presudu, da će njegova duša umrijeti, Gospodin je mogao izvršiti svoju kaznu sa trenutnom smrću; nego je on umjesto toga povukao svoju posebnu pripremu za njegovo održavanje na životu, i tako pustio da Adam postupno umire. Objašnjeno nam je da su ti uvjeti života bili posebna šuma životodajnog drveća, jedući s kojega bi se ljudski život nastavio, smanjujući otpad u svakodnevnom životu, i bio bi bez propadanja. Čim je čovjek postao prijestupnikom, bio mu je ograničen pristup tom drveću života, ili voćnjaku života, i tako je, poput nižih životinjskih oblika koji su bili pod njegovom vlašću, postao podložan smrti. Međutim, u čovjekovom slučaju, za smrt je rečeno da je „*prokletstvo*,” zato što je došla kao posljedica kršenja božanskih propisa, i ujedno, kroz prokletstvo na kralju zemlje, prokletstvo je počinulo na njegovoj vlasti i na svim njegovim podanicima, nižim životinjama; jer kada je kralj

izgubio svoju savršenost, cijela je njegova oblast vladanja pala u nered.

Štoviše, Adamova djeca nisu mogla dobiti od njega, kao njihovog praoca, prava ili prednosti ili fizičke savršenosti, koje je on bio izgubio i gubio ih i dalje; stoga je, kao što Sveto Pismo pokazuje, cijela Adamova rasa pala s njim pod prokletstvo—u smrt, i stoga, kao stvoreni na Božju sliku, posjedujući sposobnosti inteligencije cijeneći vječni život, mi očekujemo od Boga vidjeti hoće li ili neće bezgranična mudrost, beskonačna ljubav, beskonačna pravda i beskonačna moć moći ujedinjeno proizvesti plan spasenja za čovjeka, pod kojim Bog može biti pravedan, ali ipak opravdavati onoga koji vjeruje u Isusa. (Rim. 3:26)

To nije uzaludna nada. Božja je priprema, kako je otkrivena u Svetom Pismu, uskrsnuće iz mrtvih, vratiti čovjeka u njegovo prvobitno stanje. Istina je, postoje ograničenja i uvjeti, i neće se svi vratiti u božansku naklonost, ali će prilika za vratiti se biti dana svima, sa snažnom vjerojatnošću, mi vjerujemo, da će većina od Adamovog potomstva, nakon što upoznaju istinu, postupno prihvatiti Božju milost kroz Krista, i uskladiti svoje živote sa zakonom Novog Saveza, kroz vjeru u Otkupitelja.

Međutim, nije na nama niti bilo kome da odgovaramo na pitanje na koje je naš Gospodin odbio odgovoriti, naime, „Jeli malo onih koji se spašavaju?” (Luka 13:23) Nama je pokazana prednost da ukažemo na „otkupninu za sve” koju je bio dao naš Gospodin i na obećanje da će u „stanovito vrijeme” svi doći do spoznaje te velike istine i do prilike da postignu vječni život od njega, velikog Svjetla koje će tek „rasvjetliti svakog čovjeka koji dolazi na svijet.” (1. Tim. 2:4-6; Ivan 1:9) Mi bi smo trebali a i činimo to naime ponavljati tijekom ovog doba svima koji imaju „uši da čuju” Gospodareve riječi: „Borite se da uđete na uska vrata jer mnogi će, velim vam, tražiti da uđu, ali neće moći. "Kada gospodar kuće ustane i zaključa vrata.” (Luka 13:24,25) Drugim riječima poziv, jedini poziv ovog

Evandeoskog doba, je na uski put samožrtvovanja: i nikakvo odvracanje pažnje ne bi trebalo oslabiti naše trčanje za velikom nagradom besmrtnosti koja je sada ponuđena. Kada broj „izabranih” bude bio pun i velika nevolja na kraju ovog doba dala signal da je Crkva dovršena i proslavljena, biti će mnogih koji će zauzeti drugačiji pogled na svjetovne trice koje ih sada sprečavaju da ne ispunjavaju svoju obvezu posvećenja.

Božji plan spasenja za Adamovu rasu općenito je dati svakom njenom članu, tijekom Milenija, *ponudu vječnog života* pod uvjetima Novog Saveza zapečaćenog za sve sa dragocjenom krvlju Janjeta. Međutim nigdje ne postoji niti sugestija da će besmrtnost, Božanska Priroda, ikada biti ponuđena ili dana ikome izuzev „izabranoj” Crkvi Evandeoskog doba—„malom stadu,” „Nevjesti, Janjetovoj ženi.” Za druge od Adamove rase ponuda će biti „obnova” (Djela 3:19-21) života i zdravlja i savršenosti *ljudske* prirode—isto ono što je Adam imao kao zemaljski lik Boga prije nego je pao sa milosti u grijeh i smrt. I kada na kraju Milenijskog doba svi poslušni od čovječanstva postignu *sve što je bilo izgubljeno u Adamu i otkupljeno po Kristu*—tada će svi, naoružani sa potpunom spoznajom i iskustvom, i stoga u potpunosti u stanju održati se na ispitu, biti ozbiljno ispitani (kao što je bio Adam), ali individualno (Otkr. 20:7-10), i jedino će onima koji budu nađeni da su u srcu u najpotpunijem skladu, isto tako kao i izvanjski, sa Bogom i njegovim pravednim pripremama, biti dopušteno prijeći iz Milenija u vječnu budućnost ili „svijet [doba] bez kraja.” Svi će drugi biti uništeni u Drugoj Smrti—„istrijebljeni iz naroda.” (Djela 3:23)

Ali premda više neće biti smrti, niti boli niti plača, to neće biti zbog toga što će pobjednici Milenijskog doba biti okrunjeni s besmrtnosti, nego zbog toga što će, naučivši prosuđivati između ispravnog i pogrešnog i njihovih posljedica, oni formirati karaktere u potpunom skladu sa Bogom i pravednosti; i zbog toga što su se održali na ispitima

što će pokazati da oni ne bi željeli grijeh ako bi put za to bio otvoren i nikakve kazne ne pridodane. Oni neće imati život u sebi, nego će i dalje biti ovisni o Božjoj pripremi hrane, itd., za podržavanje života. (Usporedi Otkr. 21:4,6,8; 7:16; Mat. 5:6)

Kao što je prokletstvo donijelo smrt čovječanstvu, tako i uklanjanje prokletstva znači uklanjanje svih pravnih prigovora da se čovjeku vrate svi prvobitni blagoslovi koji su mu bili darovani u Edenu. Ali čovjek, sada iskvaren i nesavršen mentalno, moralno i fizički, nije prikladan, kao što je Adam bio, uživati savršenstvo Edenskog ili Rajskog stanja; zato je božanska namjera da u „vremenima obnove,” tijekom Milenijskog doba, čovječanstvo, za pomirenje čijih grijeha je naš Gospodin Isus bio umro, može biti vraćeno preko njega, Životodavca i Izbavitelja, iz ropstva grijeha i smrti, u svu puninu savršenstva izvorne sličnosti Bogu. I ne samo to, nego je božanski plan kako mi vidimo da će čovjekovo iskustvo sa grijehom sačinjavati pouku koja će imati vječni utjecaj na neke, dajući im priliku da upoznaju, kroz osobno iskustvo, nešto o „prekomjernoj grešnosti grijeha,” i o njegovoj sigurnoj nagradi ili kazni, smrti: tako da kada će ti, tijekom Milenijskog doba, biti dovedeni do spoznaje pravednosti, istine, dobrote, ljubavi, i svih milosti i svojstava božanske osobnosti, spremni i poslušni upoznati i cijeniti prednost vječnog života na način na koji to Otac Adam nije mogao nikada znati, i to nikada nije mogao cijeniti.

U tu je svrhu umiranje za rasu općenito bilo *postupan* proces, i iz istog će razloga uskrsnuće biti postupan proces: centimetar po centimetar, takorekuć, čovječanstvo će biti podizano sve više, iz blata grijeha, iz strašne jame propadanja i smrti, do veličanstvenih visova savršenstva i života od kuda je ono otpalo u osobi oca Adama. Jedina iznimka tom općem programu za svijet, kako nam je to predstavljeno u Svetom Pismu, bila je to da je samo jedna nekolicina bila dovedena u sklad s Bogom unaprijed, sjeme Abrahamovo, prirodno i duhovno. (Gal. 3:29; Hebr. 11:39,40)

Gledano u tome, Biblijskom svjetlu, predmet besmrtnosti sjajno svijetli. Ostavlja put jasnim za opći „dar Božji, vječni život,” da bude proširen na sve koje će Otkupitelj naći da su spremni prihvatiti ga pod jedinim uvjetima pod kojima on može biti blagoslov; i ostavlja nedostojne podanike pravednoj kazni uvijek proglašenoj po velikom sucu svih, naime:

„Jer je plaća za grijeh *smrt*.” (Rim. 6:23)

„Ona duša koja griješi, ona će i *umrijeti*.” (Ezek. 18:4,20)

„Tko ne vjeruje Sinu, neće vidjeti života, nego gnjev Božji [prokletstvo, *smrt*] ostaje na njemu.” (Ivan 3:36)

Mi tako utvrđujemo, po pitanju ove teme kao i drugih, da je filozofija Riječi Božje dublja isto tako kao i jasnija, i mnogo racionalnija, od poganskih sistema i teorija. Neka je hvala Bogu za njegovu Riječ Istine i za srca koja su sklona prihvatiti ju kao otkrivenje mudrosti i moći Božje!

Međutim, ne više li sumnja, Kako Bog može kroz uskrsnuće reproducirati milijune ljudi na zemlji toliko potpuno da će svaki od njih poznavati samog sebe i imati korist od sjećanja na iskustva sadašnjeg života? Mi odgovaramo da je čak i čovjek u stanju na fonografskom cilindru sačuvati svoje vlastite riječi i reproducirati ih; mnogo je više naš Stvoritelj sposoban reproducirati za cijelu rasu organizme mozga koji će savršeno reproducirati svaki osjećaj, misao i iskustvo. Izgleda da David ukazuje na Božju moć na način koji bi mogao biti primjenjiv bilo proročanski na uskrsnuće ili promišljajući o prvom rođenju. On kaže:

„Hvala ti što sam stvoren tako čudesno, što su djela tvoja predivna. Dušu [organizam] moju do dna si poznavao, kosti moje ne bjehu ti sakrite dok nastajah u tajnosti, otkan u dubini zemlje. Oči tvoje već tada gledahu djela moja, sve već bješe zapisano u knjizi tvojoj: dani su [postupno] mi određeni dok još ne bješe ni jednoga.” (Ps. 139:14-16)